

HISTORIA

WYMAGANIA EDUKACYJNE DO PODRĘCZNIKA

HISTORIA 4 – WSiP

KLASA IV 2017/2018

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
CZĘŚĆ I. EPOKA ODRODZENIA							
<i>Historia... Co to takiego?</i>	Zagadnienia: • historia jako dzieje, • praca historyka, • epoki w dziejach człowieka.	III. Refleksja nad historią jako nauką. Uczeń: 1) wyjaśnia, na czym polega praca historyka	Uczeń wie , co to jest historia i czym zajmuje się historyk.	Uczeń wymienia w kolejności chronologicznej epoki w dziejach człowieka.	Uczeń wyjaśnia , po co uczy się historii.	Uczeń rozumie wpływ wydarzeń historycznych na teraźniejszość oraz wpływ współczesnych zdarzeń, także z własnego życia, na kształtowanie się przyszłej historii.	Uczeń wskazuje przykładowe wydarzenie historyczne oraz jego przyczyny i skutki.
<i>Poznaj to, co nieznane³. Archeologia</i>	Zagadnienia spoza podstawy programowej.	Zagadnienia spoza podstawy programowej.	Uczeń wie , czym zajmuje się archeolog.	Uczeń wie , jakimi narzędziami i technikami posługuje się archeolog.	Uczeń wymienia przykłady znalezisk archeologicznych i ocenia ich przydatność dla poznawania przeszłości.	Uczeń rozumie znaczenie pracy archeologa dla poznawania przeszłości.	Uczeń dokładnie omawia elementy stanowiska archeologicznego.
<i>Wśród starych ksiąg, obrazów i budowli</i>	Zagadnienia: • źródła historyczne.	1. Chronologia historyczna. 2. Posługiwanie się podstawowymi okre- śleniami czasu histo- rycznego: epoka, okres p.n.e., okres n.e., tysiąclecie, wiek, rok.	Uczeń zna różne rodzaje zegarów. Wskazuje podstawowe podziały czasu stosowane w historii (wiek, tysiąclecie, era).	Uczeń umieszcza wydarzenia na osi czasu. Wie , co to jest chronologia. Określa na podstawie daty rocznej wiek i jego połowę	Uczeń wie , w jakim celu i gdzie sporządzono pierwsze kalendarze. Rozumie , jakie znaczenie w poznawaniu i nauce historii ma chronologia.	Uczeń rozumie , dlaczego i inaczej liczymy czas w odniesieniu do okresów przed naszą erą i naszej ery. Na podstawie daty rocznej określa wiek (w odniesieniu do	Uczeń na podstawie daty rocznej określa połowę wieku (w odniesieniu do czasów przed naszą erą).

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
		<p>3. Obliczanie upływu czasu między wydarzeniami historycznymi.</p> <p>III. Refleksja nad historią jako nauką. Uczeń: 2) wskazuje sposoby mierzenia czasu w historii i posługuje się pojęciami chronologicznymi</p>		<p>(w odniesieniu do naszej ery). Oblicza czas, który upłynął między wydarzeniami z okresu naszej ery.</p>		<p>czasów przed naszą erą).</p>	
<p><i>Kiedy to było? Historia zegara i nie tylko...</i></p>	<p>Zagadnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • chronologia, • tysiąclecie, era, przed naszą erą, • określanie wieku wydarzenia na podstawie daty rocznej (w odniesieniu do naszej ery), • obliczanie czasu, który upłynął między wydarzeniami (z okresu naszej ery). 	<p>I. Chronologia historyczna.</p> <p>2. Posługiwanie się podstawowymi określeniami czasu historycznego: epoka, okres p.n.e., okres n.e., tysiąclecie, wiek, rok.</p> <p>III. Refleksja nad historią jako nauką. Uczeń: 2) wskazuje sposoby mierzenia czasu w historii i posługuje się pojęciami chronologicznymi.</p>	<p>Uczeń zna różne rodzaje zegarów. Wskazuje podstawowe podziały czasu stosowane w historii (wiek, tysiąclecie, era).</p>	<p>Uczeń umieszcza wydarzenia na osi czasu.</p> <p>Wie, co to jest chronologia.</p> <p>Określa na podstawie daty rocznej wiek i jego połowę (w odniesieniu do naszej ery). Oblicza czas, który upłynął między wydarzeniami z okresu naszej ery.</p>	<p>Uczeń wie, w jakim celu i gdzie sporządzono pierwsze kalendarze.</p> <p>Rozumie, jakie znaczenie w poznawaniu i nauce historii ma chronologia.</p>	<p>Uczeń rozumie, dlaczego i inaczej liczymy czas w odniesieniu do okresów przed naszą erą i naszej ery.</p> <p>Na podstawie daty rocznej określa wiek (w odniesieniu do czasów przed naszą erą).</p>	<p>Uczeń na podstawie daty rocznej określa połowę wieku (w odniesieniu do czasów przed naszą erą).</p>

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<i>Palcem po mapie</i>	Zagadnienia: • mapa historyczna, • rodzaje map i planów historycznych.	II. Analiza i interpretacja historyczna. 2. Lokalizacja w przestrzeni procesów, zjawisk i faktów historycznych przy wykorzystaniu map i planów w różnych skalach.	Uczeń wie , co to są mapa i plan. Wie , co to jest: tytuł mapy, legenda mapy.	Uczeń wie , jakiesą rodzaje map i planów historycznych. Wskazuje na mapie konkretne miejsca i określa ich przynależność państwową.	Uczeń odróżnia różne rodzaje map historycznych. Wskazuje różnice między mapą dawną i współczesną.	Uczeń rozumie znaczenie czytania mapy dla poznania zjawisk i procesów historycznych.	Uczeń odczytuje legendę dowolnej mapy historycznej i wskazuje zamieszczone w legendzie symbole na mapie.
POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI Z DZIAŁU I							
DZIAŁ II. MOJA HISTORIA, MOJA OJCZYZNA							
<i>Ja i moja historia</i>	Zagadnienia: • tradycja rodzinna, • pokolenie, • tablice genealogiczne.	I. Elementy historii rodzinnej i regionalnej. Uczeń: 1) zbiera informacje na temat historii swojej rodziny, gromadzi pamiątki rodzinne i opowiada o nich.	Uczeń wie , co to są: pamiątka rodzinna, zwyczaj, tablica przodków.	Uczeń odróżnia pamiątkę od zwyczaju oraz tablicę potomków od tablicy przodków. Podaje przykład pamiątki i zwyczaju w swojej rodzinie.	Uczeń rysuje tablicę przodków i tablicę potomków. Gromadzi pamiątki ze swojego dzieciństwa.	Uczeń rozumie korzyści wynikające z poznania swojej historii i historii swojej rodziny.	Uczeń sporządza swoją tablicę przodków do czwartego pokolenia.
<i>Wielka i mała ojczyzna</i>	Zagadnienia: • region, • mała ojczyzna.	I. Elementy historii rodzinnej i regionalnej. Uczeń:	Uczeń wie , co to są: ojczyzna, patriotyzm, region.	Uczeń wie , co to jest mała ojczyzna.	Uczeń rozumie znaczenie małej ojczyzny w swoim	Uczeń znajduje informacje na temat swojej małej	Uczeń wyjaśnia pochodzenie słowa

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
		2) poznaje historię i tradycje swojej okolicy i ludzi dla niej			życiu i w historii.	ojczyzny. Interesuje się życiem lokalnym.	„patriota”.
<i>Poznaj to, co nieznane. Polska niejedno ma imię</i>	Zagadnienia: wykraczające poza podstawę programową.	Zagadnienia wykraczające poza podstawę programową.	Uczeń zna pojęcia <i>gwary, stroju regionalnego</i> .	Uczeń wskazuje na mapie i nazywa region, w którym mieszka.	Uczeń wskazuje na mapie i nazywa główne regiony współczesnej Polski.	Uczeń rozumie znaczenie lokalnych zwyczajów jako elementu polskiej kultury.	Uczeń opowiada o zwyczajach swojego regionu: gwarze, stroju regionalnym, potrawach.
<i>Nasze polskie symbole</i>	Zagadnienia: • stolica Polski, • godło, flaga i hymn państwowy, • historia polskiego godła.	II. Najważniejsze elementy polskiego dziedzictwa kulturowego. Uczeń: 1) zna symbole narodowe (barwy, godło, hymn państwowy), najważniejsze święta narodowe i państwowe, potrafi wytłumaczyć ich znaczenie.	Uczeń wie , które miasto jest stolicą Polski i jakie są polskie symbole narodowe.	Uczeń wymienia najważniejsze polskie święta państwowo.	Uczeń rozumie , że mamy obowiązek chronić nasze symbole narodowe i okazywać im szacunek.	Uczeń rozumie konieczność zdobywania wiedzy o ojczyźnie.	Uczeń , posługując się przykładami, opowiada , jak godło Polski zmieniło się na przestrzeni wieków.
<i>Legendarne początki</i>	Zagadnienia: • legendy polskie.	II. Najważniejsze elementy polskiego dziedzictwa kulturowego. Uczeń:	Uczeń wie , co to jest legenda.	Uczeń zna i opowiada legendy o Lechu, Czechu i Rusie oraz o Piaście	Uczeń rozumie znaczenie legend w poznawaniu przeszłości.	Uczeń opowiada przykładową legendę związaną z wybranym	Uczeń zna legendę o Kraku i Wandzie.

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
		2) zna legendy o początkach państwa polskiego. III. Refleksja nad historią jako nauką. Uczeń: 4) odróżnia historię od dziejów legendarnych.		i Popielu.	Wymienia przykłady legend związanych z różnymi regionami Polski.	regionem Polski. Wskazuje w legendzie elementy realne i fikcyjne.	
POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI Z DZIAŁU II							
DZIAŁ III. W POLSCE PIASTOW I JAGIELLONOW							
<i>W czasach Mieszka i Dobrawy</i>	Zagadnienia: • Gniezno, • państwo Mieszka I.	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 1) księciu Mieszku i czeskiej Dobrawie – chrzcie Polski.	Uczeń wie , co to są: plemię, gród.	Uczeń zna datę przyjęcia chrztu przez Mieszka I. Opowiada , jak wyglądało życie codzienne w państwie Mieszka I.	Uczeń wymienia przyczyny i skutki przyjęcia chrztu przez Mieszka I. Odróżnia źródło historyczne od legendy.	Uczeń wymienia najważniejsze plemiona żyjące na ziemiach polskich. Rozumie wpływ chrześcijaństwa na rozwój kultury i państwowości.	Uczeń ocenia przyjęcie chrztu przez Mieszka I.
<i>Bolesław Chrobry – pierwszy król Polski</i>	Zagadnienia: • zjazd gnieźnieński.	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 2) Bolesławie	Uczeń wie , kto to byli św. Wojciech i Bolesław Chrobry.	Uczeń zna datę zjazdu w Gnieźnie i koronacji Bolesława Chrobrego.	Uczeń wskazuje na mapie ziemie przyłączone przez Bolesława Chrobrego do Polski.	Uczeń rozumie znaczenie wykupienia ciała św. Wojciecha przez Bolesława	Uczeń wie , kim był w średniowieczu cesarz i co to jest włóczęga św. Maurycego.

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
		Chrobrym – pierwszym królu – i zjeździe w Gnieźnie.		Opowiada o męczeńskiej śmierci św. Wojciecha.	Wymienia postanowienia zjazdu w Gnieźnie.	Chrobrego. Podjmuje próbę oceny panowania Bolesława Chrobrego.	
<i>Poznaj to, co nieznane. Koronacja</i>	Zagadnienia: • zajęcia średniowiecznych zakonników, • rola zakonów na ziemiach polskich.	Zagadnienia spoza podstawy programowej.	Uczeń rozpoznaje insygnia koronacyjne.	Uczeń omawia funkcje poszczególnych insygniów władzy monarszej.	Uczeń wymienia najważniejsze etapy uroczystości koronacyjnych w średniowieczu.	Uczeń wymienia i krótko omawia wszystkie etapy uroczystości koronacyjnych w średniowieczu.	Uczeń opowiada ze szczegółami o średniowiecznych uroczystościach koronacyjnych.
<i>Polska Kazimierza Wielkiego</i>	Zagadnienia: • wzmocnienie państwa, • Akademia Krakowska, • uczta u Wierzyńka	Treści dodatkowe [...]. 4. Zakony w Polsce. Rozwój piśmiennictwa i rolnictwa.	Uczeń wie , co to jest klasztor. Wymienia zajęcia średniowiecznych zakonników.	Uczeń omawia zajęcia średniowiecznych zakonników. Opowiada o przepisywaniu ksiąg.	Uczeń wymienia dwa średniowieczne zakony. Zna pojęcia opata i relikwii.	Uczeń rozumie znaczenie klasztorów w średniowieczu.	Uczeń rozpoznaje po strojach benedyktyna i cystersa.
<i>Jadwiga i Jagiello – unia dwóch państw</i>	Zagadnienia: • Jadwiga i Jagiello, • przyczyny unii Polski z Litwą.	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 3) ostatnim z Piastów – Kazimierzu Wielkim.	Uczeń wie , kto to był Kazimierz Wielki.	Uczeń wymienia najważniejsze osiągnięcia Kazimierza Wielkiego. Wie , kto to był Mikołaj Wierzynek.	Uczeń wskazuje na mapie ziemie wchodzące w skład państwa Kazimierza Wielkiego na początku jego panowania i przyłączone do Polski przez tego	Uczeń rozumie znaczenie panowania Kazimierza Wielkiego dla historii Polski i je ocenia. Omawia osiągnięcia gospodarcze,	Uczeń ocenia panowanie Kazimierza Wielkiego.

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				Zna datę założenia Akademii Krakowskiej.	władcę. Wymienia osiągnięcia gospodarcze, polityczne i kulturowe Kazimierza Wielkiego.	polityczne i kulturowe Kazimierza Wielkiego.	
<i>Wielka wojna z Krzyżakami</i>	Zagadnienia: • przyczyny i skutki bitwy pod Grunwaldem, • Zawisza Czarny – wzór średniowiecznego rycerza.	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 4) królowej Jadwidze, Władysławie Jagiellu, Zawiszy Czarnym, unii polsko-litewskiej i zwycięstwie grunwaldzkim.	Uczeń wie , kim byli Krzyżacy. Zna datę bitwy pod Grunwaldem. Wie , kto to był Zawisza Czarny.	Uczeń zna przebieg bitwy pod Grunwaldem. Opowiada o bitwie pod Grunwaldem. Odczytuje z planu przebieg bitwy pod Grunwaldem. Rozumie znaczenie powiedzenia: „polegać jak na Zawiszy”.	Uczeń opowiada , jak Krzyżacy założyli swoje państwo. Wskazuje na mapie: Malbork, Gdańsk, Pomorze Gdańskie, Grunwald. Wymienia przyczyny i skutki wielkiej wojny z Krzyżakami.	Uczeń rozumie znaczenie bitwy pod Grunwaldem.	Uczeń zna historię Zawiszy Czarnego. Opowiada o przyjęciu przez Władysława Jagiełłę dwóch nagich mieczy przed bitwą grunwaldzką (patrz: karta pracy do lekcji 12.)
<i>Rycerze i turnieje</i>	Zagadnienia: • średniowieczny zamek i jego mieszkańcy.	Treści dodatkowe [...]. 5. Zamki i rycerze. Znaczenie, uzbrojenie, obyczaje.	Uczeń wie , kto to byli: rycerz, giermek. Wie , co to jest herb. Wymienia elementy średniowiecznego zamku.	Uczeń wie , kto to był paż. Wie , co to są: turniej rycerski, pasowanie na rycerza. Podaje przykładowe	Uczeń wyjaśnia pojęcia: herb, turniej, pasowanie na rycerza. Wie , jakie były funkcje poszczególnych elementów	Uczeń rozumie znaczenie kodeksu rycerskiego.	Uczeń wyjaśnia na przykładzie Zawiszy Czarnego, czy średniowieczny rycerz może być wzorem dla współczesnego człowieka.

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				zasady kodeksu rycerskiego.	średniowiecznego zamku.		
<i>Astronom, który poruszył Ziemię</i>	Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> • życie krakowskich żaków, • Mikołaj Kopernik – wykształcenie i dorobek. 	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 5) Mikołaju Koperniku i krakowskich żakach.	Uczeń wie , gdzie urodził się Mikołaj Kopernik.	Uczeń opowiada o życiu Mikołaja Kopernika. Opowiada o życiu krakowskich żaków.	Uczeń opowiada , jakie wykształcenie miał Mikołaj Kopernik. Wskazuje na mapie miejsca związane z Mikołajem Kopernikiem. Objaśnia , czego dotyczyła teoria heliocentryczna.	Uczeń wyjaśnia , jakie było znaczenie teorii Kopernika dla rozwoju nauki.	Uczeń zna najślawniejszych absolwentów Akademii Krakowskiej.
POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI Z DZIAŁU III							
DZIAŁ IV. W CZASACH ZWYCIĘSTW I LAT ACH NIEWOLI							
<i>Jan Zamoyski – wódz i mąż stanu</i>	Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> • edukacja, • działalność polityczna, • działalność kulturalna. 	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 6) Janie Zamoyskim – wodzu i mężu stanu	Uczeń wie , które miasto założył Jan Zamoyski.	Uczeń wie , kto to był Jan Zamoyski i wymienia jego osiągnięcia.	Uczeń rozumie określenie „mąż stanu”. Wie , kto był ostatnim królem z dynastii Jagiellonów. Wymienia trzech królów wybranych	Rozumie rolę wybitnej jednostki w dziejach.	Uczeń omawia funkcje najważniejszych elementów XVI-wiecznego miasta (na przykładzie Zamościa).

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
					na polski tron po wygaśnięciu dynastii Jagiellonów		
<i>W czasach skrzydlatych jeźdźców</i>	Zagadnienia: • czasy potopu szwedzkiego – Stefan Czarniecki i Augustyn Kordecki, • Jan III Sobieski i wyprawa wiedeńska	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o:	Uczeń wie , kto to byli: Stefan Czarniecki, Augustyn Kordecki, Jan III Sobieski. Zna datę bitwy pod Wiedniem.	Uczeń wie , co to była husaria i jak wyglądał husarz. Podaje skutki wojen Polski ze Szwecją i z Turcją. Zna datę rozpoczęcia i zakończenia potopu szwedzkiego. Zna słowa drugiej zwrotki <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> .	Uczeń wyjaśnia terminy: potop szwedzki, Lew Lechistanu. Rozumie znaczenie obrony Jasnej Góry w czasach potopu szwedzkiego.	Uczeń zna datę bitwy pod Chocimiem, w której dowodził Jan III Sobieski. Rozumie treść drugiej zwrotki <i>Mazurka Dąbrowskiego</i> .	Uczeń samodzielnie ocenia udział wojsk polskich w bitwie pod Wiedniem.
<i>Epoka stanisławowska</i>	Zagadnienia: • obiady czwartkowe, • Komisja Edukacji Narodowej, • Bernardo Belotto zwany Canalettem.	Treści dodatkowe [...]. 9. Obiady czwartkowe króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. Rozkwit kultury za ostatniego króla.	Uczeń wie , kiedy powołano Komisję Edukacji Narodowej.	Uczeń wymienia osiągnięcia króla Stanisława Augusta Poniatowskiego w dziedzinie kultury. Wie , kim byli Marcello Bacciarelli i Canaletto. Rozpoznaje na ilustracji pałac Na Wodzie w Łazienkach	Uczeń wie , w jakim celu powołano Komisję Edukacji Narodowej. Wie , co to były Szkoła Rycerska i obiady czwartkowe.	Uczeń wie , kto to byli Ignacy Krasicki i Grzegorz Piramowicz. Rozumie znaczenie rozwoju nauki i sztuki.	Uczeń opowiada szczegółowo o kulturze epoki stanisławowskiej, np. o dziełach Ignacego Krasickiego lub Marcela Bacciarellego.

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
				Królewskich w Warszawie.			
Insurekcja kościuszkowska	Zagadnienia: • <i>Konstytucja 3 maja</i> , • Tadeusz Kościuszko – naczelnik powstania, • kosynierzy, • III rozbiór Polski.	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 8) Tadeuszu Kościuszcze i kosynierach spod Racławic.	Uczeń zna datę dzienną uchwalenia pierwszej polskiej konstytucji. Wie , kto to był Tadeusz Kościuszko. Wymienia trzy państwa uczestniczące w rozbiorach Polski.	Uczeń zna datę insurekcji kościuszkowskiej. Wie , co to jest insurekcja i kto to byli kosynierzy. Wie , dlaczego 3 maja obchodzi się w Polsce święto narodowe.	Uczeń zna datę i przyczyny II rozbioru Polski. Opowiada o bitwie pod Racławicami. Wie , co to była <i>Konstytucja 3 maja</i> i rozumie jej znaczenie. Wskazuje na mapie trzy państwa zaborcze i zagarnięte przez nie polskie ziemie.	Uczeń ocenia insurekcję kościuszkowską – wskazuje jej mocne i słabe strony.	Uczeń na podstawie wiedzy z bieżącej lekcji (i ewentualnie z lekcji dodatkowej <i>*Epoka stanisławska</i>) wymienia przyczyny rozbiorów Polski.
Dał nam przykład Bonaparte	Zagadnienia: • Legiony Polskie we Włoszech – Jan Henryk Dąbrowski i Józef Wybicki, • <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> .	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 9) Janie Henryku Dąbrowskim i Józefie Wybickim oraz polskim hymnie.	Uczeń wie , kto i kiedy napisał tekst <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> . Zna na pamięć pierwszą zwrotkę i refren polskiego hymnu.	Uczeń wie , kto to byli: Napoleon Bonaparte, Jan Henryk Dąbrowski, Józef Wybicki. Wie , kiedy powstały Legiony Polskie. Zna na pamięć polski hymn.	Uczeń opowiada o powstaniu Legionów Polskich.	Uczeń rozumie znaczenie Napoleona dla sprawy polskiej.	Uczeń ocenia działania Napoleona w odniesieniu do Polaków.

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<i>Powstańcy styczniowi i podziemne państwo</i>	Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> przyczyny i przebieg powstania styczniowego, Romuald Traugutt – ostatni przywódca powstania styczniowego. 	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 10) Romualdzie Trauguttie i powstańczym państwie.	Uczeń wie , co to były branka i Cytadela warszawska. Zna datę rozpoczęcia powstania styczniowego.	Uczeń wie , co to były manifestacje patriotyczne i kto brał w nich udział. Wie , kto to był Romuald Traugutt.	Uczeń wie , że w 1830 roku wybuchło powstanie listopadowe. Wymienia przyczyny i skutki powstania styczniowego. Rozumie , dlaczego powstańcy styczniowi podjęli walkę partyzancką.	Uczeń opowiada o działaniu państwa podziemnego podczas powstania styczniowego. Jeśli to możliwe, znajduje w swojej okolicy miejsca związane z powstaniem styczniowym i zna jego lokalnych bohaterów.	Uczeń ocenia powstanie styczniowe.
<i>O polską mowę</i>	Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> walka Polaków z germanizacją i rusyfikacją. 	Treści dodatkowe [...]. 10. Strajk dzieci we Wrześni. Udręki niewoli, germanizacja, rusyfikacja.	Uczeń wie , co to były rusyfikacja i germanizacja.	Uczeń wie , co to jest tajne nauczanie. Omawia sytuację Polaków w poszczególnych zaborach. Opowiada o oporze Polaków wobec rusyfikacji oraz germanizacji (Michał Drzymała, dzieci z Wrześni).	Uczeń wie , co to jest <i>Rota</i> Marii Konopnickiej. Wie , co to były rugie pruskie.	Ocenia znaczenie oporu Polaków wobec zaborców.	Uczeń zna i rozumie treść <i>Roty</i> .

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<i>W laboratorium wielkiej uczonej</i>	Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> • edukacja Marii Skłodowskiej, • największe osiągnięcia naukowe i pozanaukowe Marii Skłodowskiej-Curie. 	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 11) laureatce Nagrody Nobla – Marii Skłodowskiej-Curie.	Uczeń wie , z czego zażyła Maria Skłodowska-Curie.	Uczeń wymienia osiągnięcia Marii Skłodowskiej-Curie.	Uczeń wie , kiedy i za co Maria Skłodowska-Curie otrzymała dwukrotnie Nagrodę Nobla.	Uczeń ocenia działalność Marii Skłodowskiej-Curie.	Uczeń zauważa wzrost znaczenia kobiet w rozwoju nauki i kultury w XIX wieku.
POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI Z DZIAŁU IV							
DZIAŁ V. TRUDNE DZIEJE OSTATNICH STU LAT							
<i>Józef Piłsudski i jego żołnierze</i>	Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> • polskie formacje zbrojne w czasie I wojny światowej, • rola Józefa Piłsudskiego w czasie I wojny światowej, • polityka mocarstw wobec Polaków. 	Treści dodatkowe [...]. 11. Bitwa Warszawska. Ocalenie Polski przed najazdem bolszewickim.	Uczeń zna datę Bitwy Warszawskiej.	Uczeń rozumie pojęcia: Armia Czerwona, bolszewicy. Opowiada o przebiegu Bitwy Warszawskiej.	Uczeń wymienia przyczyny i skutki wojny Polski z bolszewicką Rosją. Wskazuje na mapie ziemie, o które Polacy walczyli w okresie kształtowania się granic odrodzonego państwa polskiego.	Uczeń, rozumie określenie „Cud nad Wisłą”.	Uczeń wyjaśnia znaczenie Bitwy Warszawskiej dla losów Polski i Europy.
<i>Bitwa Warszawska</i>	Zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> • wojna polsko-bolszewicka, • Bitwa Warszawska 	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o:	Uczeń wskazuje na mapie Gdynię i COP.	Uczeń opowiada o powstaniu portu i miasta Gdyni.	Uczeń wie , kto to był Władysław Grabski. Rozumie znaczenie powstania Gdyni	Uczeń wymienia trudności, z którymi Polacy zmagali się po odzyskaniu	Uczeń ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej.

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
	i jej znaczenie.	13) Eugeniuszu Kwiatkowskim i budowie Gdyni.		Uczeń wie , kto to był Eugeniusz Kwiatkowski.	i COP dla odrodzonej Polski.	niepodległości.	
<i>Miasto z morza</i>	Zagadnienia: • powojenna odbudowa II Rzeczypospolitej, • Eugeniusz Kwiatkowski – port w Gdyni i COP.	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 13) Eugeniuszu Kwiatkowskim i budowie Gdyni.	Uczeń wskazuje na mapie Gdynię i COP.	Uczeń opowiada o powstaniu portu i miasta Gdyni. Uczeń wie , kto to był Eugeniusz Kwiatkowski.	Uczeń wie , kto to był Władysław Grabski. Rozumie znaczenie powstania Gdyni i COP dla odrodzonej Polski.	Uczeń wymienia trudności, z którymi Polacy zmagali się po odzyskaniu niepodległości.	Uczeń ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej.
<i>Szare Szeregi</i>	Zagadnienia: • polityka Niemiec i Związku Sowieckiego w stosunku do okupowanych ziem polskich, • różne formy oporu Polaków wobec okupantów.	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 14) „Zośce”, „Alku”, „Rudym” i „Szarych Szeregach”.	Uczeń wie , co to były obozy koncentracyjne i podaje przykład takiego obozu. Wie , co to były Armia Krajowa i Szare Szeregi. Zna datę rozpoczęcia II wojny światowej.	Uczeń wie , co to były tajne nauczanie i mały sabotaż. Wie , kto to byli „Rudy”, „Alek” i „Zośka”. Opowiada o akcji pod Arsenalem.	Uczeń wie , co to było Polskie Państwo Podziemne. Wymienia i omawia formy represji stosowane przez okupantów względem Polaków oraz sposoby walki Polaków z okupantami.	Uczeń rozumie , dlaczego należy czcić pamięć Polaków prześladowanych podczas II wojny światowej. Jeśli to możliwe, znajduje w swojej okolicy miejsca związane z prześladowaniami ludności polskiej podczas II wojny światowej i zna lokalnych bohaterów tego okresu.	Uczeń wyjaśnia na przykładzie harcerzy z Szarych Szeregów, czy bohaterowie II wojny światowej mogą być wzorem dla współczesnych dzieci i młodzieży.

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
<i>Poznaj to, co nieznane. Powstańcza barykada</i>	Zagadnienia spoza podstawy programowej.	Zagadnienia spoza podstawy programowej.	Uczeń zna datę dzienną rozpoczęcia powstania warszawskiego.	Uczeń wie , ile dni trwało powstanie warszawskie. Zna skutki powstania warszawskiego.	Uczeń wie , jaką rolę w powstaniu u warszawskim odgrywali najmłodszy powstańcy (harcerze, łącznicy i sanitariuszki).	Uczeń wymienia przyczyny klęski powstania warszawskiego.	Uczeń ocenia powstanie warszawskie.
<i>Żołnierze niezłomni</i>	Zagadnienia: • kształtowanie się komunistycznej władzy w Polsce, • opór Polaków wobec władzy komunistycznej w pierwszych latach po II wojnie światowej	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 15) żołnierzach niezłomnych – Witoldzie Pileckim i Danucie Siedzikównie „Ince”.	Uczeń zna datę zakończenia II wojny światowej. Wie , kto to byli Witold Pilecki i Danuta Siedzikówna „Inka”.	Uczeń wie , na czym polegała specyfika władzy komunistów w Polsce. Wie , kto to byli żołnierze niezłomni (wyklęci). Opowiada o dokonaniach Witolda Pileckiego i Danuty Siedzikówny „Inki”.	Uczeń wyjaśnia określenie „żołnierze niezłomni”. Rozumie pojęcia: Urząd Bezpieczeństwa, komuniści, milicja.	Uczeń rozumie , dlaczego należy czcić pamięć żołnierzy niezłomnych.	Uczeń ocenia działania komunistycznych władz w powojennej Polsce.
<i>Bohaterowie Solidarności</i>	Zagadnienia: • polskie społeczeństwo i komunistyczne władze, • powstanie Solidarności, stan wojenny, • okrągły stół i	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 17) „Solidarności” i jej bohaterach.	Uczeń zna datę roczną powstania Solidarności. Wie , kto to jest Lech Wałęsa.	Uczeń zna datę wprowadzenia stanu wojennego. Wie , kto to byli Wojciech Jaruzelski i Jerzy Popiełuszko.	Uczeń podaje przyczyny i skutki zawarcia porozumień sierpniowych oraz wprowadzenia stanu wojennego. Dostrzega związek między działalnością	Uczeń rozumie znaczenie powstania Solidarności dla historii Polski i Europy.	Uczeń ocenia wprowadzenie stanu wojennego oraz przemiany, które zaszły w Polsce po 4 czerwca 1989 roku.

Temat lekcji. Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Odniesienia do podstawy programowej	Wymagania na ocenę dopuszczającą. Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną. Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą. Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą. Uczeń:
	upadek komunistycznej władzy w Polsce.				Solidarności a obaleniem komunizmu w Polsce. Zna datę pierwszych częściowo wolnych wyborów parlamentarnych.		
<i>Papież Polak</i>	Zagadnienia: • młodość i działalność Karola Wojtyły jako biskupa i nauczyciela młodzieży, • papież Jan Paweł II.	IV. Postacie i wydarzenia [...]. Uczeń sytuuje w czasie i opowiada o: 16) papieżu Janie Pawle II.	Uczeń wie , kto to był Jan Paweł II (Karol Wojtyła).	Uczeń wie , kto to był Stefan Wyszyński. Wie , kiedy wybrano Karola Wojtyłę na papieża. Zna najważniejsze fakty z życia papieża Polaka.	Uczeń opowiada o życiu i działalności Jana Pawła II. Uczeń wie , co to były obchody tysiąclecia chrztu Polski.	Uczeń rozumie rolę i znaczenie Kościoła katolickiego w powojennej Polsce.	Uczeń – jeśli to możliwe – znajduje w swojej okolicy (regionie) miejsca związane z Janem Pawłem II.
POWTÓRZENIE MATERIAŁU I SPRAWDZIAN WIADOMOŚCI Z DZIAŁU V							

❖ Źródło: na podstawie „Planu wynikowego. Klasa 4” autorstwa Małgorzaty Lis do podręcznika „Historia 4” autorstwa M. Lis i W. Kalwat